

Súd: Krajský súd Žilina
Spisová značka: 14Cob/140/2013
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5112202423
Dátum vydania rozhodnutia: 26. 06. 2014
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Martina Nemravová
ECLI: ECLI:SK:KSZA:2014:5112202423.1

Uznesenie

Krajský súd v Žiline ako súd odvolací v právnej veci žalobcu: ARTON s.r.o., Komenského 27, 010 01 Žilina, IČO: 31 595 154, právne zastúpeného Advokátska kancelária Mendel, Mestická, Slovíková, s.r.o., so sídlom Hollého 31/371, 010 01 Žilina, IČO: 36 421 910, proti žalovanému: JSM-Pannonica, Kft, Úllői út 645 H-1182 Budapešť, Maďarsko, v konaní o zrušenie rozhodcovského rozsudku a o návrhu na odklad vykonateľnosti rozhodcovského rozsudku, o odvolaní žalobcu proti uzneseniu Okresného súdu Žilina č.k. 11Cb/11/2012-108 zo dňa 15.03.2013

rozhodol:

Uznesenie Okresného súdu Žilina č.k. 11Cb/11/2012-108 zo dňa 15.03.2013 potvrdzuje.

Žalovanému náhradu trov odvolacieho konania nepriznáva.

odôvodnenie:

Napadnutým uznesením okresný súd konanie zastavil. Upravil Daňový úrad Žilina, Janka Kráľa 2, 010 01 Žilina, aby po právoplatnosti tohto uznesenia vrátil žalobcovi krátený súdny poplatok vo výške 324,87 Eur. Žalovanému okresný súd náhradu trov konania nepriznal.

V odôvodnení napadnutého uznesenia okresný súd uviedol, že návrhom podaným dňa 25.01.2012 žiadal žalobca zrušiť rozhodcovský rozsudok vydaný Stálym rozhodcovským súdom JSM, Mariánske námestie 26/53, 010 01 Žilina, sp. zn. P-46411-SRS-2 zo dňa 09.01.2012. Návrh odôvodnil tým, že mu bol doručený uvedený rozhodcovský rozsudok, ktorým bol zaviazaný zaplatiť žalovanému sumu 9.010,64 Eur s príslušenstvom. Žalobca namietal zákonnosť napadnutého rozhodcovského rozsudku podľa § 40 ods. 1 písm. d) Zákona o rozhodcovskom konaní, nakoľko sa rozhodlo vo veci, na ktorú sa rozhodcovská zmluva nevzťahovala a tiež podľa § 40 ods. 1 písm. g) tohto zákona, keďže bola porušená zásada rovnosti účastníkov rozhodcovského konania. V rámci rozhodcovského konania žalobca namietal nedostatok právomoci rozhodcovského súdu pre neexistenciu rozhodcovskej zmluvy a vzniesol tiež vecné námietky k predmetnému sporu. Rozhodcovský súd námietky nezohľadnil a rozhodcovský rozsudok vydal. Žalobca popieral uzavretie rozhodcovskej doložky medzi účastníkmi. Rozhodcovský súd podľa žalobcu tiež pochybil, keď neprihliadol na vznesené námietky žalobcu. Žalobca zároveň žiadal odložiť vykonateľnosť predmetného rozhodcovského rozsudku až do právoplatného skončenia súdneho konania.

Okresný súd v odôvodnení napadnutého uznesenia uviedol, že žalovaný vo vyjadrení k podanému návrhu žiadal konanie zastaviť pre nedostatok právomoci. Návrh bol podaný na súd podľa jeho názoru s absolútnym nedostatkom právomoci. Krajské súdy v obdobných veciach opakovane posúdili obdobné rozsudky ako cudzie rozhodcovské rozsudky, na ktorých zrušenie nemá slovenský súd právomoc.

Žalobca v písomnom vyjadrení nesúhlasil so stanoviskom žalovaného, že rozsudok bol vydaný v rozpore so zákonom. Medzi účastníkmi nebola dohodnutá rozhodcovská zmluva. Účastníci pritom v zmluvnom vzťahu vylúčili postúpenie pohľadávok a žalovaný nebol ani pasívne legitimovaný na uplatnenie pohľadávky. Žalobca nikdy nesúhlasil s dohodou o urovnaní a po jej doručení reagoval písomným stanoviskom vo forme e-mailu. Nebolo preto možné aplikovať záznamom o urovnaní a úhrade dlhu, ktorým zrejme bude žalovaný deklarovať dojednanie rozhodcovskej zmluvy. Konanie žalovaného bolo potrebné posudzovať aj ako rozpor s dobrými mravmi, nakoľko si takýmito praktikami žalovaný zabezpečuje vymáhanie pohľadávok prostredníctvom rozhodcovského súdu.

Okresný súd z predložených dokladov zistil, že napadnutý rozhodcovský rozsudok bol vydaný rozhodcom Rozhodcovského súdu ad hoc, so sídlom Zug, Švajčiarsko Bc. Luciou Gécziovou v zmysle rokovacieho poriadku SRS JSM v súlade so švajčiarskym Zákomom o medzinárodnom súkromnom práve platným v mieste konania Zug, Švajčiarska konfederácia. V poučení bolo uvedené, že podľa práva platného v mieste konania a vydania rozhodcovského rozsudku, kantóne Zug má výlučnú právomoc a príslušnosť na zrušenie rozhodcovského rozsudku Švajčiarsky spolkový súd. Rozhodným procesným právom je švajčiarske právo.

Z pripojeného spisového materiálu rozhodcovského súdu, okresný súd zistil, že rozhodcovská doložka je obsiahnutá v zázname o dohode o urovnaní a úhrade dlhu zo dňa 09.08.2011. Podľa tejto doložky všetky spory medzi stranami tejto dohody alebo v súvislosti s ňou, budú riešené výlučne pred ad hoc rozhodcovským tribunálom so sídlom (miestom konania) v meste Zug Švajčiarsko podľa rozhodcovských pravidiel SRS JSM. Strany dojednávajú výslovné uzavretie tejto rozhodcovskej doložky podľa nemeckého práva, v zmysle ktorého je rozhodcovská zmluva platne uzavretá, ak druhá strana v primeranej lehote neodporuje návrhu na uzavretie zmluvy. Okresný súd dospel k záveru, že v tomto prípade nie je daná právomoc Okresného súdu Žilina a ani súdov Slovenskej republiky vec uplatnenú návrhom žalobcu prejednať a rozhodnúť. Podľa Zákona o rozhodcovskom konaní môže súd rozhodovať výlučne o zrušení rozhodcovského rozsudku, ktorý bol vydaný na území Slovenskej republiky (tuzemského rozhodcovského rozsudku). Otázkou, či sa jedná o tuzemský rozsudok alebo nie, je potrebné zaoberať sa vo vzťahu k miestu konania rozhodcovského konania a miestu vydania rozhodcovského rozsudku. Podľa predložených dokladov je obsahom rozhodcovskej doložky dohoda, že konanie prebehne vo Švajčiarsku v meste Zug. Tejto dohode korešponduje aj miesto konania uvedené v samotnom napadnutom rozhodcovskom rozsudku. V rámci skúmania podmienok konania nemôže všeobecný súd preskúmať platnosť, či neplatnosť rozhodcovskej zmluvy, resp. rozhodcovskej doložky. Prípadnú otázku neplatnosti rozhodcovskej doložky alebo zmluvy musí dotknutá strana namietať na súde, ktorý má vo veci právomoc posúdiť a prípadne zrušiť predmetný rozhodcovský rozsudok. Takýmto súdom však v prejednávanej veci „nie je žiaden súd v Slovenskej republike.“ V zmysle Zákona o rozhodcovskom konaní je výkon a rozsah kontrolných právomoci všeobecných súdov voči rozhodcovskému konaniu teritoriálne obmedzený len na územie štátu, kde má pôsobnosť konkrétne štátne súdnictvo. Zrušenie rozhodcovského rozsudku tak možno aplikovať len na tuzemský, teda slovenský rozhodcovský nález alebo rozsudok, nakoľko len voči takémuto rozhodcovskému rozsudku má slovenský súd právomoc na jeho zrušenie. Okresný súd preto nebol oprávnený zaoberať sa námietkami žalobcu, že v tomto prípade vôbec nedošlo k uzatvoreniu platnej rozhodcovskej doložky alebo rozhodcovskej zmluvy. Okresný súd rovnako nemôže preskúmať námietky žalobcu ohľadom uzatvorenej dohody, podľa ktorej pohľadávky z pôvodných vzťahov nemohli byť predmetom postúpenia. Ak by aj žalobca preukázal svoje tvrdenie, že bezprostredne po doručení záznamu o dohode o urovnaní na túto dohodu reagoval, jedná sa o námietku, ktorú rovnako môže žalobca uplatniť len pred súdom, ktorý je oprávnený preskúmať napadnutý rozhodcovský rozsudok, teda pred súdom, ktorý má vo veci právomoc konať. Okresný súd konštatoval, že v tomto prípade nebola daná právomoc slovenských súdov rozhodnúť vo veci návrhu žalobcu na zrušenie napadnutého predmetného rozhodcovského rozsudku. Tým nebola daná ani právomoc súdov rozhodnúť o žiadosti žalobcu na odloženie jeho vykonateľnosti. Preto okresný súd konanie v celom rozsahu zastavil. Žalobca zaplatil súdny poplatok z podaného návrhu vo výške 331,50 Eur. Keďže konanie bolo zastavené pred prvým pojednávaním vo veci, upravil okresný súd príslušný daňový úrad, aby žalobcovi krátenú časť súdneho poplatku vo výške 324,87 Eur (331,50 - 6,63 Eur), vrátil. O trovách prvostupňového konania bolo rozhodnuté podľa § 146 ods. 2 veta prvá OSP.

Proti tomuto uzneseniu podal v zákonnej lehote odvolanie žalobca, ktorý nesúhlasil s právnym názorom prvostupňového súdu a považoval ho za právne nesprávny. Podľa žalobcu bol daný dôvod na zrušenie napadnutého rozhodcovského rozsudku s poukazom na § 40 ods. 1 písm. d) zákona č. 244/2002 Z.z. o rozhodcovskom konaní (ďalej len „zákon č. 244/2002 Z.z.“, nakoľko sa rozhodlo vo veci, na ktorú sa rozhodcovská zmluva nevzťahovala. Žalobca v odvolaní opätovne poukázal na tie právne skutočnosti, ktoré ho viedli k podaniu návrhu na zrušenie rozhodcovského rozsudku. Zdôraznil, že žalovaný účelovo a umelo vniesol do obchodného právneho vzťahu medzi dvoma slovenskými subjektmi „(spoločnosť ARTON a spoločnosť Rematech)“ medzinárodný prvok. Uvedené sa prejavilo tým, že žalovaný na základe komisionárskej zmluvy s veriteľom Rematech, s.r.o. začal vymáhať pohľadávku voči žalobcovi vo svojom mene. Z predmetnej komisionárskej zmluvy nevyplývalo, že došlo k prevodu pohľadávky na žalovaného, navyše si pôvodní účastníci v Zmluve o vzájomnej spolupráci č. 4/2008 zo dňa 01.03.2008 vylúčili postúpenie pohľadávky na tretie osoby bez súhlasu druhej zmluvnej strany. Žalobca si s Rematech, s.r.o. v Zmluve č. 4/2008 určil právne predpisy, podľa ktorých sa bude ich záväzkový vzťah riadiť, ako aj prípadné spory z týchto vzťahov vzniknuté, takýmto právnym predpisom bol Obchodný zákonník a ďalšie právne predpisy Slovenskej republiky. Žalobca nebol viazaný dohodou o urovaní zo dňa 09.08.2011, ktorú žalovaný predložil žalobcovi, žalobca takúto dohodu nepodpísal a svoje výhrady voči tejto dohode o urovaní okamžite doručil žalovanému.

Žalobca v odvolaní zvýraznil, že neuzavrel so žalovaným dohodu o urovaní (ktorá, by obsahovala rozhodcovskú doložku), nemohlo teda ani dôjsť k uzavretiu rozhodcovskej zmluvy a na tomto základe odvodiť príslušnosť cudzieho rozhodcovského súdu. Právne úkony a z nich vyplývajúce účinky bolo vzhľadom na neexistenciu medzinárodného prvku potrebné posudzovať podľa tuzemského práva, na čo sú príslušné súdy Slovenskej republiky. Podľa žalobcu nie je daná právomoc súdu vo Švajčiarsku vo veci rozhodovať, nakoľko nebola takáto právomoc v neexistujúcej rozhodcovskej zmluve medzi účastníkmi tohto sporu dojednaná.

V odvolaní žalobca poukázal na rozhodnutie Okresného súdu v Žiline zo dňa 28.02.2013, spis zn. 12Er/386/2012, ktorým súd v predmetnej veci odmietol uznanie cudzieho rozhodcovského rozsudku, ako aj zamietol žiadosť súdneho exekútora na udelenie poverenia na vykonanie exekúcie, pričom vyslovil právny názor, „Právne úkony - dohoda o urovaní, dohoda o voľbe práva, v nadväznosti na vyvedené účinky a ich dôsledky, oprávnený (žalovaný) posudzoval účelovo. Zámerne vnesenie medzinárodného prvku do existujúceho vzťahu malo vytvoriť základný predpoklad pre vznik a existenciu cudzieho rozhodcovského rozsudku, a tým i vynútenie priaznivejšieho postavenia v konaní o uznanie a výkon, v porovnaní s tuzemským exekučným titulom. Keďže preukázateľne nedošlo k prevodu vlastníctva k pohľadávke a nenastala skutočnosť významná pre posudzovanie vzťahu s medzinárodným prvkom, nedošlo k voľbe práva, nebola daná ani kompetencia zahraničného rozhodcovského súdu na rozhodnutie vo veci. Uznanie a vykonanie takéhoto exekučného titulu znamená zásah do majetkovej sféry povinnej osoby, ktorého vznik a existencia je spojená s porušením elementárnych právnych princípov štátu výkonu, ktoré majú byť garantované a na ktorých má štát uznanie trvať.“ Žalobca sa s citovaným právnym názorom súdu stotožnil v plnom rozsahu a domnieva sa, že je potrebné analogicky vyvodiť rovnaký „názor pri posúdení právomoci súdov SR vo veci rozhodovať.“ Žalobca považoval konanie žalovaného v rozpore s dobrými mravmi, žalovaný si takými praktikami (postupovanie pohľadávok cez komisionárske zmluvy, dojednanie rozhodcovskej doložky s použitím kolíznej normy) zabezpečuje vymáhanie pohľadávok prostredníctvom rozhodcovského súdu, čo je možné považovať za právne neprípustný nástroj uplatňovania vymáhania pohľadávky. „Za odvolací dôvod považujeme § 205 ods. 2 písm. d) a f) OSP, kde súd dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam a zároveň nesprávne právne posúdil vec.“ Žiadal odvolací súd, aby po prejednaní veci napadnuté uznesenie Okresného súdu v Žiline zo dňa 15.03.2013 zrušil a vec vrátil späť na ďalšie konanie.

Žalovaný sa k doručenému odvolaniu žalobcu písomne nevyjadril.

Krajský súd v Žiline ako súd odvolací (§ 10 ods. 1 OSP) prejednal vec v medziach podľa ust. § 212 ods. 1 OSP bez nariadenia pojednávania podľa § 214 ods. 2 OSP a uznesenie okresného súdu potvrdil

ako vecne správne rozhodnutie podľa § 219 ods. 1, 2 OSP. Rozhodnutie bolo odvolacím súdom prijaté hlasovaním v senáte v pomere hlasov 3:0.

Podľa § 212 ods. 1 OSP, odvolací súd je rozsahom a dôvodmi odvolania viazaný.

Podľa § 219 ods. 1 OSP, odvolací súd rozhodnutie potvrdí, ak je vo výroku vecne správne.

Podľa § 219 ods. 2 OSP, ak sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, môže sa v odôvodnení obmedziť len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, prípadne doplniť na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia ďalšie dôvody.

Prejednaním veci len v rámci a z tých dôvodov, ktoré žalobca vymedzil v písomne podanom odvolaní zo dňa 24.04.2013 (č.l. 113-116 spisu) a ktoré mali väzbu na zistený skutkový stav veci podľa výsledkov dokazovania v prvostupňovom konaní, odvolací súd dospel k záveru o neopodstatnenosti podaného odvolania žalobcu.

Z titulu aplikácie § 219 ods. 2 OSP v spojení s uznesením Ústavného súdu Slovenskej republiky sp.zn. IV. ÚS 350/09 a rozsudku Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp.zn. 2Cdo 170/2005, pri potvrdení rozhodnutia okresného súdu nie je potrebné, aby krajský súd v odôvodnení svojho rozhodnutia zopakoval tie závery napadnutého rozhodnutia okresného súdu, s ktorými sa stotožňuje, pretože odôvodnenia a rozhodnutia prvostupňového súdu a odvolacieho súdu tvoria jeden celok (II. ÚS 78/05, III. ÚS 264/08, IV. ÚS 372/08), a tým je postačujúce len odkázať cez § 219 ods. 2 OSP na odôvodnenie obsiahnuté v napadnutom rozhodnutí okresného súdu. V zásade sa odvolací súd môže obmedziť len na prevzatie odôvodnenia nižšieho súdu.

Nosným odvolacím dôvodom žalobcu bolo posúdenie (ne)správnosti záverov okresného súdu, ktorý konštatoval nedostatok podmienky konania spočívajúci v absencii právomoci okresného súdu vec prejednať a rozhodnúť. Žalobca žiadal napadnuté uznesenie okresného súdu zrušiť z dôvodov, ktoré bolo možné subsumovať pod § 221 ods. 1 písm. f), h) OSP.

V súvislosti s týmito odvolacími dôvodmi žalobcu považuje krajský súd za podstatné poukázať na to, že i keď Občiansky súdny poriadok výslovne nevypočítava procesné podmienky konania, možno z neho vyvodíť, že procesné podmienky sú také vlastnosti súdu a účastníkov konania, ktoré musia byť splnené na to, aby sa dosiahol cieľ občianskeho súdneho konania vyplývajúci zo základných ustanovení Občianskeho súdneho poriadku (v prvej hlave prvej časti). Na strane súdu k podmienkam konania patria také jeho vlastnosti, ktoré vymedzujú jeho práva a povinnosti ako orgánu štátu konať a vydať rozhodnutie. (uznesenie Najvyššieho súdu SR z 11. 8. 2011, sp. zn. 3 Co 3/2011)

Podľa ustálenej judikatúry ústavného súdu (IV. ÚS 77/02) do obsahu základného práva na súdnu ochranu patrí aj právo každého na to, aby sa v jeho veci rozhodlo podľa relevantnej právnej normy, ktorá môže mať základ v platnom právnom poriadku Slovenskej republiky alebo v takých medzinárodných zmluvách, ktoré Slovenská republika ratifikovala a boli vyhlásené spôsobom, ktorý predpisuje zákon. Každý má právo, aby sa v jeho veci vykonal ústavne súladný výklad aplikovanej právnej normy. Z toho vyplýva, že k reálnemu poskytnutiu súdnej ochrany dôjde len vtedy, ak sa na zistený skutkový stav veci použije ústavne súladne interpretovaná, platná a účinná právna norma.

Ústavný súd už vo veci sp.zn. I. ÚS 37/95 rozhodol, že „Otázku právomoci všeobecného súdu z hľadiska ústavou upraveného práva na súdnu ochranu (čl. 46 ods. 2 ústavy) treba posudzovať v zmysle čl. 152 ods. 4 Ústavy Slovenskej republiky, podľa ktorého výklad a uplatňovanie ústavných zákonov, zákonov a iných všeobecne záväzných právnych predpisov musí byť v súlade s ústavou.“

Krajský súd na tomto mieste pripomína, že podľa § 7 ods. 1 OSP v občianskom súdnom konaní súdy prejednávajú a rozhodujú veci, ktoré z občianskoprávných, pracovných, rodinných, družstevných ako aj z obchodných vzťahov (vrátane podnikateľských a hospodárskych vzťahov), pokiaľ ich podľa zákona neprejednávajú a nerozhodujú o nich iné orgány. Podľa § 7 ods. 2 OSP iné veci prejednávajú a rozhodujú súdy v občianskom súdnom konaní, len ak to ustanovuje zákon. Citované zákonné ustanovenie upravuje prvoradú podmienku konania danosť občianskoprávnej, resp. civilnej právomoci. Inštitút právomoci sa štandardne chápe ako zákonom vymedzený rozsah činností, ktorých realizácia je právom, aj povinnosťou súdov. Všeobecným normatívnym základom súdnej právomoci sú úpravy článku 36 ods. 1, 2 Listiny základných práv a slobôd a článku 46 ods. 1, 2 Ústavy Slovenskej republiky, ako aj článku 6 ods. 1, Európskeho dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd. Konkrétnym normatívnym základom právomoci súdov činných na občianskoprávnom úseku je citovaná úprava § 7 OSP. Právomocou všeobecne sa rozumie oprávnenie toho ktorého štátneho orgánu riešiť otázky, ktoré zákon zveruje do jeho kompetencie. Ustanovenie § 7 ods. 1 OSP vymedzuje právomoc súdov v občianskom súdnom konaní konkrétnym výpočtom právnych vzťahov, o ktorých (t.j. o sporoch, či iných právnych otázkach z nich vznikajúcich) konajú a rozhodujú súdy, pričom súhrnne ide o vzťahy (veci, nároky) súkromného práva (ius privatum) spravujúce sa princípmi právnej rovnosti a vôľovej autonómie ich subjektov. Zisťovanie danosti právomoci občianskoprávných súdov sa spravuje zásadou, že to, či právny vzťah a jeho riešenie patrí do ich právomoci alebo nie, je závislé od jeho obsahu (materiálnoprávne hľadisko), nie od okolností, či predpisom upravujúci vzťah je legislatívnou súčasťou toho, či onoho súkromnoprávneho odvetvia (formálne hľadisko). Podľa § 103 OSP kedykoľvek za konania prihliada súd na to, či sú splnené podmienky, za ktorých môže konať vo veci (podmienky konania). Občiansky súdny poriadok dbá na to, aby súdne konanie prebiehalo presne podľa stanovených pravidiel, ktorých dodržiavanie je predpokladom toho, aby konanie mohlo prebehnúť a súd mohol vydať rozhodnutie. Nedostatok právomoci súdu (§ 7 a § 8 OSP) treba považovať za neodstrániteľný nedostatok podmienok konania.

V súvislosti s odvolacou námietkou žalobcu a s jeho návrhom odvolaciemu súdu krajský súd poukazuje na to, že právnym posúdením je činnosť súdu, pri ktorej zo skutkových zistení vyvodzuje právne závery a aplikuje konkrétnu právnu normu na zistený skutkový stav. Nesprávnym právnym posúdením veci je omyl súdu pri aplikácii práva na zistený skutkový stav. O nesprávnu aplikáciu právnych predpisov ide vtedy, ak súd nepoužil správny právny predpis, alebo ak síce aplikoval správny právny predpis, nesprávne ho ale interpretoval, alebo ak zo správnych skutkových záverov vyvodil nesprávne právne závery.

Vzhľadom na návrh žalobcu vyjadrený v odvolaní žalobcu na zrušenie napadnutého uznesenia okresného súdu v zmysle § 221 ods. 1 písm. f) OSP, považuje krajský súd za nevyhnutné konštatovať, že „odňatím možnosti konať pred súdom je potrebné rozumieť taký postup súdu, ktorým účastníkovi konania odníma tie procesné práva, ktoré mu zákon priznáva. Konaním súdu sa rozumie predovšetkým jeho procesný postup. O vadu, ktorá je z hľadiska § 237 písm. f) O.s.p. významná, ide najmä vtedy, ak súd v konaní postupoval v rozpore so zákonom, prípadne s ďalšími všeobecne záväznými právnymi predpismi a týmto postupom odňal účastníkovi konania jeho procesné práva, ktoré mu právny poriadok priznáva. Súdna ochrana sa poskytuje v materiálnom ponímaní, čo tiež znamená, že nie každé procesné pochybenie súdu, alebo jeho nesprávny procesný postup, ktorým dochádza k odopretiu procesného práva účastníkovi konania, je považovaný za súčasť základného práva na súdnu ochranu. Súdna ochrana nie je poskytovaná formálne. Dôležitými hľadiskami sú tie, ktoré vo svetle prípadu dávajú jednoznačnú odpoveď na otázku, či procesný úkon z uplatnenia ktorého bol účastník vylúčený, mal podstatný vplyv na ďalšie konanie. Za odňatie možnosti konať pred súdom nemožno považovať rozhodnutie, ako výsledok rozhodovacej činnosti súdu, ani v ňom vyslovený právny názor, s ktorým sa účastník nestotožňuje. K odňatiu možnosti konať pred súdom môže dôjsť činnosťou súdu, ktorá rozhodnutiu predchádza, do ktorej patria tzv. procesné rozhodnutia. Takýmto rozhodnutím môže byť aj uznesenie o zastavení konania pre nedostatok procesnej podmienky, ak záver súdu o tejto otázke nie je správny a konanie v skutočnosti nedostatkom podmienky konania netrpí.“ (uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp.zn 5 Cdo 43/2012 z 11. júla 2012)

Krajský súd v rámci vykonaného odvolacieho konania konštatuje, že okresný súd v rámci skúmania podmienok konania postupoval v súlade so zákonom, pretože z § 103 OSP vyplýva povinnosť súdu teda skúmať ex officio danosť procesných podmienok, a to v ktoromkoľvek štádiu konania. Nedostatok

procesnej podmienky spôsobuje tzv. vadu konania. Vada konania, spočívajúca v nedostatku procesnej podmienky, môže byť buď odstrániteľná, alebo neodstrániteľná. Ak súd zistí, že ide o neodstrániteľnú vadu konania, musí konanie zastaviť. Neodstrániteľnými vadami konania sú predovšetkým nedostatok súdnej právomoci a nedostatok spôsobilosti byť účastníkom konania v prípade, ak táto vada existuje už od momentu začatia konania. Okresný súd správne konštatoval podľa krajského súdu nedostatok podmienok konania, a to nedostatok právomoci.

Pre úplnosť krajský súd akcentuje, že postup, v rámci ktorého majú byť dôsledne skúmané podmienky konania podľa § 103 OSP, sa nepovažuje za rozporný ani so závermi Ústavného súdu Slovenskej republiky, v zmysle ktorého, prílišný formalizmus pri posudzovaní úkonov účastníkov občianskeho súdneho konania a nadmerný tlak na dopĺňanie takých náležitostí do procesných úkonov účastníkov, ktoré nemajú oporu v zákone, idú nad rámec zákona, alebo nemajú základný význam pre ochranu zákonnosti, nie sú v súlade s ústavnými princípmi spravodlivého procesu (Nález Ústavného súdu Slovenskej republiky sp.zn. IV. ÚS 1/02 z 26. septembra 2002).

Podľa § 40 ods. 1 zák. č. 244/2002 Z.z., o rozhodcovskom konaní, účastník rozhodcovského konania sa môže žalobou podanou na príslušnom súde domáhať zrušenia tuzemského rozhodcovského rozsudku, len ak a) rozhodcovský rozsudok bol vydaný vo veci, ktorá nemôže byť predmetom rozhodcovského konania (§ 1 ods. 3), b) rozhodcovský rozsudok bol vydaný vo veci, o ktorej už predtým právoplatne rozhodol súd alebo sa o nej právoplatne rozhodlo v inom rozhodcovskom konaní, c) jeden z účastníkov rozhodcovského konania popiera platnosť rozhodcovskej zmluvy, d) sa rozhodlo o veci, na ktorú sa rozhodcovská zmluva nevzťahovala, a účastník rozhodcovského konania túto okolnosť v rozhodcovskom konaní namietal, e) účastník rozhodcovského konania, ktorý musí byť zastúpený zákonným zástupcom, nebol takto zastúpený alebo v mene účastníka rozhodcovského konania vystupovala osoba, ktorá nebola na to splnomocnená a jej úkony neboli ani dodatočne schválené, f) sa na vydaní rozhodcovského rozsudku zúčastnil rozhodca, ktorý bol rozhodnutím podľa § 9 vylúčený pre predpojatosť alebo ktorého vylúčenie účastník rozhodcovského konania pred vydaním rozhodcovského rozsudku nie zo svojej viny nemohol dosiahnuť, g) bola porušená zásada rovnosti účastníkov rozhodcovského konania (§ 17), h) sú dôvody, pre ktoré možno žiadať o obnovu konania podľa osobitného zákona, 14) alebo i) bol rozhodcovský rozsudok ovplyvnený trestným činom rozhodcu, účastníkov konania alebo znalca, za ktorý bol právoplatne odsúdený, j) pri rozhodovaní boli porušené všeobecne záväzné právne predpisy na ochranu práv spotrebiteľa. 13a)

Podľa § 46 ods. 1 zák. č. 244/2002 Z.z. o rozhodcovskom konaní, cudzí rozhodcovský rozsudok je na účely tohto zákona rozhodcovské rozhodnutie, ktorým sa rozhodlo v rozhodcovskom konaní o veci samej a bolo vydané na území iného štátu ako Slovenskej republiky.

Krajský súd zdôrazňuje, že na to, aby išlo o tuzemský rozhodcovský rozsudok, musí byť dodržaná podmienka, že samotné miesto rozhodcovského konania je v Slovenskej republike. Týmto spôsobom je zachovaný princíp teritoriálnej pôsobnosti zákona o rozhodcovskom konaní len na území Slovenskej republiky. Touto právnou úpravou však nie je dotknuté ani nijako obmedzené právo účastníkov obchodno-právnych alebo občiansko-právnych vzťahov a následne aj sporov zvoliť si rozhodcovské konanie v zahraničí, ak to pripúšťa právny poriadok príslušného štátu, kde by sa malo rozhodcovské konanie uskutočniť. Krajský súd konštatuje, že vzhľadom na skutočnosti vyplývajúce z obsahu spisového materiálu a prijaté právne závery okresného súdu, nebol priestor na to, aby bolo vyhovené odvolaniu žalobcu, v zmysle ktorého by následne mohlo byť konané pred súdom prvého stupňa o jeho návrhu na zrušenie rozhodcovského rozsudku zo dňa 09.01.2012. Z predmetného rozhodcovského rozsudku (č.l. 7 spisu) vyplýva, že uvedený rozhodcovský rozsudok bol vydaný vo Švajčiarsku dňa 09.01.2012 a vydal ho rozhodca rozhodcovského súdu ad hoc, so sídlom Zug. Z uvedených skutočností, ako i zo samotného odvolania žalobcu nevyplývajú skutočnosti, v zmysle ktorých by bolo možné prijať iný záver než ten, že k vydaniu rozhodcovského rozsudku došlo mimo územia Slovenskej republiky. Žalobca v tejto rovine neargumentoval a ani neprodukoval žiadne dôkazy, ktorými by preukazoval skutočnosť, že k vydaniu rozhodcovského rozsudku došlo na území Slovenskej republiky. Vzhľadom na tieto konštatované skutočnosti krajský súd mal za to, že nebol vytvorený priestor pre krajský súd, ale ani pre okresný súd, z dôvodu konštatovaného nedostatku podmienok konania v rovine absencie

právomoci súdu Slovenskej republiky posudzovať vec, prejednať vec v zmysle § 7 OSP, z ktorej vyplýva základná podmienka, len za splnenia ktorej je daná právomoc súdov Slovenskej republiky prejednávať a rozhodovať veci. Ak žalobca v odvolaní poukazoval na to, že žalovaný účelovo a umelo vniesol do obchodno - právneho vzťahu medzi dvomi slovenskými subjektmi medzinárodný prvok, že z predmetnej komisionárskej zmluvy nevyplývalo, že došlo k prevodu pohľadávky na žalovaného, a tiež že žalobca nie je viazaný Dohodou o urovnaní zo dňa 09.08.2011, že žalobca takúto dohodu nepodpísal, svoje výhrady voči tejto dohode o urovnaní okamžite doručil žalovanému, že žalobca neuzavrel so žalovaným dohodu o urovnaní a v konečnom dôsledku, práve z týchto dôvodov nebola preto daná právomoc rozhodcovského súdu vo Švajčiarsku vo veci rozhodovať, tak krajský súd napriek tejto vyčerpávajúcej argumentácií žalobcu, ktorú samozrejme dôsledne vníma, musí konštatovať, že uvedené skutočnosti bez ďalšieho nemôžu byť predmetom posúdenia súdov Slovenskej republiky, ak pri vyhodnotení základných podmienok konania bol konštatovaný nedostatok podmienky konania v rovine absencie právomoci súdov Slovenskej republiky vec prejednať. Až za predpokladu splnenia uvedenej podmienky, teda právomoci, by bol vytvorený pre krajský súd, ale i pre súdy Slovenskej republiky priestor pre posúdenie uvedenej argumentácie žalobcu v odvolaní. Právomoc súdov v konaní o zrušení rozhodcovského rozsudku je daná pri splnení podmienok stanovených v § 40 zákona č. 244/2002 Z.z., pričom primárnou podmienkou je, že ide o tuzemský rozhodcovský rozsudok. Cudzozemský rozhodcovský rozsudok je definovaný, tak ako už bolo citované, v § 46 ods. 1 zákona č. 244/2002 Z.z. v zmysle ktorého, „cudzí rozhodcovský rozsudok je na účely tohto zákona rozhodcovské rozhodnutie, ktorým sa rozhodlo v rozhodcovskom konaní o veci samej a bolo vydané na území iného štátu ako Slovenskej republiky.“ V prejednávanej veci bolo zrejmé, tak ako správne konštatoval okresný súd, že napadnutý rozhodcovský rozsudok bol vydaný rozhodcom Rozhodcovského súdu ad hoc, so sídlom Zug, Švajčiarsko Bc. Luciou Gécziovou v zmysle rokovacieho poriadku SRS JSM v súlade so švajčiarskym Zákonom o medzinárodnom súkromnom práve platným v mieste konania Zug, Švajčiarska konfederácia. V poučení bolo uvedené, že podľa práva platného v mieste konania a vydania rozhodcovského rozsudku, kantóne Zug má výlučnú právomoc a príslušnosť na zrušenie rozhodcovského rozsudku Švajčiarsky spolkový súd. Rozhodným procesným právom je švajčiarske právo. Z uvedených skutočností podľa odvolacieho súdu nie je možné, napriek argumentácií žalobcu konštatovať, že boli splnené podmienky v § 44 ods. 1 zákona č. 244/2002 Z.z., v zmysle ktorého, tuzemský rozhodcovský rozsudok je rozhodcovský rozsudok vydaný na území Slovenskej republiky, teda že by vznikla právomoc súdov Slovenskej republiky vec prejednať v zmysle § 40 ods. 1 zák. č. 244/2002 Z.z. o rozhodcovskom konaní.

Žalobca v odvolaní poukázal i na uznesenie Okresného súdu v Žiline zo dňa 28.02.2013 sp.zn. 12Er/386/2012, ktorým „súd v predmetnej veci odmietol uznanie cudzieho rozhodcovského rozsudku, ako aj zamietol žiadosť súdneho exekútora na udelenie poverenia na vykonanie exekúcie“. Z pripojeného spisu, na ktorý poukazoval žalobca v odvolaní, Okresného súdu Žilina sp.zn. 12Er /386/2012, bolo krajským súdom zistené, že okresný súd svojím rozhodnutím zo dňa 28.02.2013 č.k. 12Er/386/2012-22 uznanie cudzieho rozhodcovského rozsudku odmietol a žiadosť súdneho exekútora o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie zamietol. V odôvodnení napadnutého rozsudku okresný súd uviedol, že „súd má za to, že právne úkony - dohoda o urovnaní, dohoda o voľbe práva, v nadväznosti na vyvodené účinky a ich dôsledky, oprávnený posudzovať účelovo. Zámerne vnesenie medzinárodného prvku do existujúceho vzťahu, malo vytvoriť základný predpoklad pre vznik a existenciu cudzieho rozhodcovského rozsudku, a tým i vynútenie priaznivejšieho postavenia v konaní o uznanie a výkon, v porovnaní s tuzemským exekučným titulom. Keďže preukázateľne nedošlo k prevodu vlastníctva k pohľadávke a nenastala skutočnosť významná pre posudzovanie vzťahu s medzinárodným prvkom, nedošlo k voľbe práva, nebola daná ani kompetencia zahraničného rozhodcovského súdu na rozhodnutie vo veci. Uznanie a vykonanie takéhoto exekučného titulu znamená zásah do majetkovej sféry povinnej osoby, ktorého vznik a existencia je spojená s porušením elementárnych právnych princípov štátu výkonu, ktoré majú byť garantované a na ktorých má štát uznanie trvať. Súd preto s poukazom na ustanovenie § 50 ods. 2 ZKR a Čl. 1 ods. 2/ Dohovoru č. 23/1992 Sb. neposkytne ochranu a odmietol exekučný titul uznať a vykonať a z toho dôvodu zamietol i žiadosť exekútora o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie. Čo sa týka možnosti voľby práva, je na vôli účastníkov dohodnúť, akému právu sa podriadia v prípade vzniku sporu. S poukazom na zmluvu č. 4/2008 zo dňa 1.3.2008 si zmluvné strany v bode 7., odstavce 8, už zvolili predpisy, podľa ktorých sa majú riadiť všetky vzťahy z tejto zmluvy vyplývajúce, ako aj prípadné spory, ktoré z nich vzniknú. Za tieto označili Obchodný zákonník a ďalšie právne predpisy Slovenskej republiky. Iná dohoda, ktorou by sa menili dohodnuté podmienky zmluvy, by bola možná len s písomným súhlasom oboch zmluvných strán. Ak teda záznam

o dohode o urovnání, predložený exekučnému súdu, podpísal iba komisionár, nie je tým preukázaná vôľa oboch strán, ani ju nemožno tak vykladať, že došlo k voľbe práva a dobrovoľnému podriadeniu sa určenému Rozhodcovskému súdu ad hoc, so sídlom Zug, Švajčiarsko, na riešenie prípadných sporov. Povinný jednak záznam o dohode nepodpísal, naopak, písomne uznanie dlhu spochybnil s odvolaním na platnú zmluvu č. 4/2008. Súd konštatuje, že záznamom o dohode o urovnání nemohlo dôjsť k uzavretiu rozhodcovskej doložky a na tomto základe odvodíť príslušnosť cudzieho rozhodcovského súdu. Právne úkony a z nich vyplývajúce účinky, je vzhľadom na neexistenciu medzinárodného prvku v tomto právnom vzťahu, nutné posudzovať podľa tuzemského práva (§ 34, § 40 ods. 1 a nasl. OZ)“. Krajský súd po vykonanom dokazovaní v rámci odvolacieho konania, ktoré navrhol žalobca v odvolaní, napriek tomu, že vyššie citovanú argumentáciu okresného vníma (v konaní sp.zn. 12Er /386/2012), konštatuje, že ani táto citovaná argumentácia okresného súdu v predmetnom odvolacom konaní nebola spôsobilá preklenúť nedostatok absencie podmienok konania v rovine nedostatku právomoci súdov Slovenskej republiky s poukazom na § 40 ods. 1 zákona č. 244/2002 Z.z. Napriek uvedeným záverom okresného súdu v konaní sp.zn. 12Er /386/2012, považuje krajský súd za podstatné poukázať na skutočnosť, že táto argumentácia okresného súdu, napriek tomu, že je v právoplatnom uznesení okresného súdu, nemohla tvoriť dôvod, pre ktorý by krajský súd posúdil skutočnosti, ktoré vyvstali v prvostupňovom konaní rozdielne od posúdenia okresného súdu. Je potrebné akcentovať, že konanie o uznaní cudzieho rozsudku a konanie o zrušenie rozhodcovského rozsudku, nie sú totožné konania, pre každé z týchto konaní sa vyžaduje splnenie zákonných podmienok. Krajský súd napriek citovanej argumentácii okresného súdu v konaní sp.zn. 12Er /386/2012, jednoznačne ustálil, že ani táto predmetná argumentácia, na ktorú sa odvolával žalobca v odvolaní, nie je spôsobilá, tak ako už uviedol vyššie, preklenúť, resp. doplniť absenciu právomoci súdov Slovenskej republiky na zrušenie rozhodcovského rozsudku, keďže na to, aby súd Slovenskej republiky mohol posúdiť náležitosti rozhodcovskej doložky obsiahnutej v predmetných dohodách, bolo nevyhnutné splnenie zákonnej podmienky, teda aby išlo o tuzemský rozhodcovský rozsudok. V danom prípade, ak z rozhodcovského rozsudku sp.zn. P-46411-SRS-2 zo dňa 09.01.2012, ktorý bol vydaný rozhodcom rozhodcovského súdu ad hoc, so sídlom Zug, Švajčiarsko, skutočnosti jednoznačne preukazovali, že nejde o tuzemský rozhodcovský rozsudok, potom tieto skutočnosti nemohli viesť k inému záveru, než že ide o rozhodcovský rozsudok cudzozemský, ktoré posúdenie bolo rozhodné pre posúdenie (ne)splnenia podmienok vo väzbe na § 40 zákona č. 244/2002 Z.z. o rozhodcovskom konaní. Na dotvrdenie správnosti prijatých záverov krajský súd len primerane a podporne poukazuje na závery, vyplývajúce z uznesenia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp.zn. 5 Obdo 17/2012 zo dňa 9. apríla 2013, s ktorými sa stotožnil a v zmysle ktorých „Zákon č. 244/2002 Z. z. v § 1 vymedzuje predmet úpravy a rozsah jeho pôsobnosti tak, že tento zákon upravuje a) rozhodovanie majetkových sporov, vzniknutých z tuzemských a z medzinárodných obchodnoprávných a občianskoprávných vzťahov, ak je miesto rozhodcovského konania v Slovenskej republike, b) uznanie a výkon tuzemských a cudzích rozhodcovských rozhodnutí v Slovenskej republike.“ Krajský súd opakovane uvádza, že vníma argumentáciu žalobcu, avšak pre nedostatok právomoci konať, nebolo možné rozhodnúť vec inak, než napadnuté uznesenie okresného súdu potvrdiť v zmysle § 219 ods. 1, 2 OSP ako vecne správne rozhodnutie.

Výrok o trovách prvostupňového konania nebol odvolaním osobitne napadnutý a ako závislý výrok, pri potvrdení napadnutého prvostupňového rozhodnutia, bol ako vecne správny potvrdený i výrok o trovách prvostupňového konania podľa § 219 ods. 1 OSP.

O trovách odvolacieho konania bolo rozhodnuté podľa § 224 ods. 1 OSP v spojení s ust. § 142 ods. 1, § 151 ods. 1 OSP. V odvolacom konaní bol úspešný žalovaný, ktorý návrh na náhradu trov odvolacieho konania neuskutočnil, ktorému žiadne odvolacie trovy ani nevznikli, preto mu ich náhrada nebola priznaná.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu odvolanie **n i e** j e príпустné.